

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 74 i folketingsåret 1993-94. (Se Folketingsstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 6589 og sp. 8000 og tillæg A sp. 7135).

I forhold til B 74 lægger dette beslutningsforslag op til en forsøgsordning, der skal gælde i 1995 og 1996. Derudover foreslås der nedsat en evalueringsgruppe, der skal følge, i hvilket omfang og med hvilke resultater arbejdsfordelingen anvendes efter beskrivelsen i dette beslutningsforslag.

Netop fordi der er tale om en forsøgsordning, er det i dette beslutningsforslag udeladt, at de lønmodtagere, der er med i ordningen, skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet i de uger, hvor de holder fri på dagpenge. Det forekommer ikke relevant i en situation med den arbejdsløshed, der er i dag. Hvis arbejdsfordelingsmodellen skal gøres permanent efter 1996, kan det derimod være relevant at se på, om man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet i friugerne. Dette ikke mindst, hvis arbejdsløsheden til den tid er væsentligt nedbragt.

Baggrunden for dette forslag, og som det var for B 74, er naturligvis den idé, som skraldemændene i Århus fik i efteråret 1993 om at dele deres arbejde med arbejdsløse kolleger. Ved at holde fri hver fjerde uge kunne 3 mand skabe plads til en fjerde. Det er der god brug for, for i Århus er der over 7.000 arbejdsløse SiD'ere. Arbejdsløsheden blandt medlemmerne er på over 20 pct.

Hvis rigtig mange brugte denne idé, kunne mange arbejdsløse få del i arbejdet.

Prisen herfor var de beskæftigede skraldemænd villige til at betale. Hver 4. uge ville de give afkald på lønnen og nøjes med arbejdsløshedsdagpenge, et tab på 8.000-9.000 kr. om året efter skat. De var villige til at betale i solidaritet med deres arbejdsløse kolleger, der ville gå det tredobbelte frem i indtægt.

For staten ville økonomien være neutral, idet det kun var et spørgsmål om, hvem der skulle have dagpengene. Men hvis skraldemændenes idé skulle reali-

seres, ville regeringen, at staten skulle tjene på den. Skraldemændene skulle ifølge regeringen kun have 80 pct. af de fulde dagpenge. Det ville koste hver enkelt yderligere ca. 3.300 kr. om året, hvilket skal lægges oven i de 8.000-9.000 kr., som skraldemændene var villige til at betale.

Ud fra et beskæftigelsessynspunkt er skraldemandsmodellen ikke mindst god, fordi der er tale om 100 pct. genbesættelse, hvilket som bekendt ikke er tilfældet ved uddannelsesorlov og ved børnepasningsorlov.

Efter at regeringen havde afvist skraldemandsmodellen, hvor der er 100 pct. dagpenge i friugerne, og i stedet henviste til at bruge sabbatorloven med 80 pct. dagpenge, har skraldemændene udformet en skrabet skraldemandsmodel, der kombinerer sabbatorlov med offentlige løntilskud. Denne model er klart bedre end ingenting og viser lønmodtagernes vilje til at medvirke til nedbringelse af arbejdsløsheden. Svagheden ved den skrabede skraldemandsmodel er dog, at den ikke ligestiller dem, der er arbejdsløse og overtager arbejdet i friugerne, med dem, der er i arbejde i forvejen. De arbejdsløse, der kommer i arbejde, har ikke del i friugerne og bliver fyret efter et år. Dertil kommer, at den skrabede skraldemandsmodel er meget mere bureaukratisk og dyrere for staten end den rigtige skraldemandsmodel.

Det helt afgørende ved skraldemandsmodellen er, at flere personer kan bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er velkendt, at jo længere man går arbejdsløs, jo sværere er det at få et job. Det betyder, at det offentlige må træde til med bekostelige tilbud om jobtræning og uddannelse, som endda ofte viser sig at være utilstrækkelige til at sikre en varig genindtræden på arbejdsmarkedet.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Der er tale om frivillige, aftalte arbejdsfordelingsordninger mellem parterne på arbejdspladsen; ingen kan tvinges med i ordningen. Det fastsættes, at ar-